

OBVEZNI IZBIRNI
PREDMETI
- 7. RAZRED -
Šolsko leto 2023/2024

KAJ SO IZBIRNI PREDMETI?

Izbirni predmeti so nov način prilagajanja osnovne šole individualnim razlikam in interesom učencev. So priložnost, da učenci ob lastni izbiri teh predmetov poudarijo in razvijajo svoje močne strani in sposobnosti ter se pri njih dokažejo. Učenci se lahko odločajo za določen izbirni predmet tudi z vidika nameravanega nadaljnjega šolanja.

Izbirni predmeti so vključeni v predmetnik tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja, torej v 7., 8. in 9. razred. Šola mora ponuditi pouk najmanj treh izbirnih predmetov iz družboslovno-humanističnega sklopa in najmanj treh iz naravoslovno-tehničnega sklopa. V okviru družboslovno-humanističnega sklopa mora šola ponuditi pouk tujega jezika, nekonfesionalni pouk o verstvih in etiki ter pouk retorike.

KAKO UČENEC IZBIRA?

Učenec izbere 2 uri izbirnih predmetov, lahko pa tudi 3, če s tem soglašajo njegovi starši.

Učenec ima možnost naslednje izbire in kombinacije:

- v primeru, da se učenec odloči za dve uri tedensko ima možnost, da izbere dva enourna predmeta, ali enega, ki traja 2 uri (tuji jezik je edini izbirni predmet, ki traja dve uri tedensko);
- v primeru, da se odloči v soglasju s starši, za tri ure tedensko pa ima možnost izbire v naslednjih kombinacijah – 3 predmete, če so enourni, oz. 2 predmeta, če je eden izmed predmetov dvourni in en enourni.

Učencem ni več potrebno izbirati predmetov iz obeh sklopov (vsi izbrani izbirni predmeti so lahko iz istega sklopa).

POTEK POUKA IZBIRNIH PREDMETOV IN OCENJEVANJE

Pouk izbirnega predmeta je na urniku eno uro na teden, razen izbirnega tujega jezika, ki je na urniku dve uri na teden. Nekatero vsebino (npr. turistična vzgoja) lahko tečejo izjemoma tudi strnjeno izven rednega urnika (ogledi, izleti ..). Obisk pouka izbirnih predmetov je obvezen, predmeti se ocenjujejo s številčnimi ocenami od 1 do 5.

Če je učenec izbral dva izbirna predmeta, bosta ocenjena oba in obe oceni vpisani v spričevalo. Če je učenec izbral tri predmete, bodo prav tako ocenjeni vsi trije, vse tri ocene bodo vpisane v spričevalo. Učenec napreduje v naslednji razred le v primeru, da ima vse predmete, torej tudi izbirne, ocenjene s pozitivno oceno.

OPROSTITEV SODELOVANJA PRI IZBIRNIH PREDMETIH

Učenec 7., 8. in 9. razreda, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom (v našem primeru sta to npr.: Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje in Glasbena šola Risto Savin Žalec), je na predlog staršev lahko oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih. O oprostitvi odloči ravnatelj.

Starši posredujejo pisno vlogo, ki ji priložijo potrdilo o vpisu v glasbeno šolo. V vlogi se zapiše ali želijo, da je učenec oproščen pouka izbirnih predmetov v celoti ali le v eni uri tedensko. V primeru naknadnega vpisa v glasbeno šolo starši posredujejo vlogo najkasneje do 31. avgusta.

ZAMENJAVA IZBIRNEGA PREDMETA

Učenci se v skupine izbirnih predmetov razvrstijo do začetka novega šolskega leta. V septembru lahko skupino še zamenjajo, vendar le pod pogojem, da je v skupini, kamor želijo, še prostor, in se urnik nove skupine sklada z urnikom učenca. Od oktobra dalje prestopi niso več možni.

Seznam izbirnih predmetov - 7. razred	Število ur na teden
Ansambelska igra – ANI	1
Gledališki klub – GKL	1
Likovno snovanje 1 – LS 1	1
Informacijsko opismenjevanje - INO	1
Nemščina 1 - NI 1	2
Organizmi v naravi in v umetnem okolju - ONA	1
Računalništvo - UBE	1
Sodobna priprava hrane – SPH	1
Šport za sprostitev – ŠSP	1
Vzgoja za medije – tisk - TISK	1
Vzgoja za medije – radio - RAD	1
Vzgoja za medije – televizija - TEV	1
Šolsko novinarstvo - ŠNO	1
Literarni klub - LIK	1

OPIS OBVEZNIH IZBIRNIH PREDMETOV

ANSAMBELSKA IGRA – ANI

Pri izbirnem predmetu ansambelska igra otroci uresničujejo svoje interese po izvajanju glasbe. Predmet omogoča ustvarjalnost in raziskovanje, otroci sami izvajajo glasbo, zato je učitelj zgolj mentor in koordinator dela. Predmet je primeren za otroke brez glasbenega predznanja, pa tudi za tiste, ki obiskujejo glasbeno šolo. Učni načrt omogoča različne glasbene vsebine in se prilagaja učenčevim interesom. Učenci bodo izvajali najlepše skladbe, od baroka do današnjih dni (Bach, Mozart, jazz, pop, rock ...). Skladbice za izvajanje lahko otroci tudi sami predlagajo. Učenci bodo pri tem predmetu glasbo spoznavali neposredno z izvajanjem in ne kot glasbeno teorijo.

Glasbila so na voljo v šoli (Orffova glasbila, sintetizator, klavir, kitara). Kdor ima svoje glasbilo ali se ga uči, ga prinese, saj bo lahko igral tudi nanj. Dosežki Ansambelske igre se vrednotijo tako, da se sprotno preverja razvoj elementov glasbenih dejavnosti. V ospredju ocenjevanja je odnos do skupinskega dela in odgovornost do končnega izdelka – izvajanje glasbe. Pouk se izvaja enkrat tedensko po eno učno uro.

GLEDALIŠKI KLUB - GKL

Izbirni predmet gledališki klub pogloblja in razširja sposobnosti in znanja v okviru predmeta slovenščina z upoštevanjem predznanja in interesov otrok, pri čemer so dejavnosti prilagojene pogojem za delo.

Cilje predmeta uresničuje učitelj glede na sposobnosti, predznanje in interese otrok ob upoštevanju pogojev za delo.

Predmet izhaja iz vsebin dramske vzgoje pri pouku književnosti v šoli, vendar jih dopolnjuje z novimi vsebinami in besedili. Povezan je tudi s spoznavanjem aktualnih dogodkov v slovenskih gledališčih. Predmet nima namena oblikovati gledališke predstave (kot dramski krožek), ampak spoznavati značilnosti gledališča. Učitelj na začetku šolskega leta skupaj z učenci sestavi delovni načrt z vključevanjem vsebin, ki jih predvideva predmet.

Učenci pridobivajo bralno in gledališko kulturo, tj. naklonjenost do branja dramskih besedil ter gledaliških aktivnosti in obiskovanja gledaliških predstav. Pri tem si oblikujejo stališča za prepoznavanje kakovostne predstave. Berejo in analizirajo dramska besedila, spoznavajo njihovo zgradbo ter pri tem razvijajo osebnostno in narodnostno identiteto, poleg tega pa gledališče spoznavajo kot sintezo različnih umetnosti. Učijo se samostojno in kritično vrednotiti gledališke predstave.

Tudi sami se preizkusijo v dramatizaciji, tako da pretvarjajo literarno besedilo (pesmi ali prozo) v predlogo za predstavo in pripravijo krajšo gledališko uprizoritev.

Spoznavajo vse elemente gledališke umetnosti in poklice, ki so povezani z gledališčem, radijsko igro in s filmom. Na kratko se seznanijo z zgodovino gledališča in s temeljnimi gledališko teoretičnimi pojmi.

LIKOVNO SNOVANJE 1 – LS 1

Pri predmetu likovno snovanje učenci spoznajo nove načine likovnega ustvarjanja, spoznavali bodo nove materiale, ter se izražali z materiali, ki jih radi uporabljajo.

- Kiparsko oblikovanje: iz gline bodo s svojimi rokami oblikovali različne vaze ali posode in upodabljali živalske ter človeške podobe.
- Modno oblikovanje: iz odpadne embalaže bodo oblikovali različne modne dodatke, kot so torbice, klobučki itd..
- Uporaba naravnih materialov: poiskali bodo predmete v naravi (na travniku, v gozdu) in jih po posebnem grafičnem postopku odtisnili na podlago.
- Risali bodo domišljajske risbe z različnimi materiali, kot so barvni tuši, flomastri ali kombinacija le teh. Lahko se odločimo za nastanek risbe ali pa stripa(z nizanjem sličic).
- Slikanje v naravi: Po opazovanju bodo z barvnimi pasteli, voščenkami ali barvnimi tuši naslikali motive, v katerih vsak najbolj uživajo.
- Ogljed likovne razstave v Celjski kotlini ter filmske predstave.

INFORMACIJSKO OPISMENJEVANJE (INO)

Je izbirni predmet, ki zajema vse elemente informacijske pismenosti. Informacijska pismenost je sposobnost pridobiti, vrednotiti in uporabiti informacije iz različnih virov.

Predmet se izvaja kot enoleten program v 7., 8. ali 9. razredu po eno učno uro tedensko, skupaj 32 ur letno. Učenci se naučijo samostojnega iskanja informacij iz časopisov, knjig, enciklopedij, interneta ipd., le-te pa nato uporabijo pri učenju, referatih ... Usposobimo jih za samostojno uporabo storitev knjižnice in njenih informacijskih virov ter virov in storitev na internetu. Upoštevamo potrebe, interese, želje ter zmožnosti učenca, nivoje njihove informacijske pismenosti, pri čemer je poudarek na bralni pismenosti, ki je še vedno najpomembnejša sestavina informacijske pismenosti.

Kako bo potekal pouk in kaj bodo učenci delali?

- samostojno bodo iskali informacije iz časopisov, knjig, enciklopedij, interneta,
- informacije bodo uporabili pri učenju in pisanju seminarskih nalog; naučili se bodo pravilno navajati vire na koncu seminarske naloge in citirati,
- prirejali bodo ure knjižnične vzgoje za najmlajše,
- spoznavali različne zbirke podatkov na lokalnem, državnem in mednarodnem nivoju,
- podrobno se bodo seznanili s sistemom COBISS,
- pogovarjali se bomo o knjigah, knjižničnih zbirkah, pripravili tematske razstave gradiva,
- razvijali spretnosti raziskovanja v različnih medijskih okoljih.

V ospredju bo izkustveno učenje, ki vključuje različne oblike in metode dela:

- nadgradnja bralne in računalniške pismenosti;
- pogovori o knjigah, knjižnih zbirkah in kritično vrednotenje;
- priprava tematskih razstav gradiva;
- poleg šolske knjižnice bomo spoznali še ostale vrste knjižnic in katero izmed njih tudi obiskali.

Delo bo zanimivo in raznoliko, potekalo bo v skupinah in samostojno. Naučeno bomo predstavili v različnih oblikah. Ob tem se bomo mimogrede naučili, kaj so avtorske pravice, zakaj je potrebno navajanje podatkov, kaj so bibliografije ...

NEMŠČINA 1 – NI 1

Učenje tujih jezikov je v času mednarodnih povezovanj, odprtih meja in globalizacije še kako pomembno, zato fraza več jezikov znaš, več veljaš vedno bolj pridobiva na veljavi.

Tako ima nemščina že v osnovni šoli poseben pomen, še posebej zato, ker je to jezik naših sosedov Avstrijcev in ne tako zelo oddaljenih Nemcev in Švicarjev. Znanje nemščine pa predstavlja tudi dobro popotnico za nadaljnje izobraževanje in poklicno pot. Učenci nemški jezik spoznavajo na vseh ravneh; bralni, slušni, pisni ter govorni. Poudarek je na komunikaciji, razumevanju sogovornika in preprostih odgovorih.

Pri nemščini v sedmem razredu učenje poteka povsem od začetka, zato predznanje ni potrebno. V sedmem razredu so teme zelo splošne in povezane predvsem z učencem in njegovimi izkušnjami. Teme, ki jih obravnavamo pri pouku, so raznovrstne: pozdravi, družina, števila, sobe in pohištvo, domače živali, države in jezike, šolske potrebščine in šolski predmeti.

ORGANIZMI V NARAVI IN V UMETNEM OKOLJU – ONA

Izbirni predmet organizmi v naravi in umetnem okolju je namenjen učencem sedmih razredov kot dopolnilo k rednemu predmetu naravoslovje. Namen predmeta je, da učenci spoznajo življenjske potrebe živih bitij in tako bolje povežejo abiotske in biotske dejavnike v naravnem okolju. Spoznajo tudi, da so potrebe živali v umetnem okolju drugačne od potreb organizmov v naravnem okolju. Ob gojenju organizmov se zavejo, da so živa bitja, ki smo jih vzeli v oskrbo, od nas odvisna, kar pomeni, da moramo biti pri gojenju in vzdrževanju izjemno skrbni in odgovorni. S praktičnim delom učenci pridejo do spoznanja, da je vsako rušenje ravnotežja v naravi (pomanjkanje vode, svetlobe, onesnaževanje, vnos tujih organizmov ...) za preživetje organizmov lahko usodno. Izhodišče spoznavanja so živa bitja v svojih okoljih.

Različne dejavnosti so usmerjene v spoznavanje lastnosti okolij, potreb živih bitij ter različnih povezav med njimi in okoljem. Do mnogih spoznanj vodi urejanje umetnih okolij – gojilnic in opazovanje živih bitij v njih, pri čemer je poudarjen tudi odgovoren odnos do narave in živih bitij. Predvsem pa se pri predmetu organizmi v naravi in umetnem okolju gradi na praktičnem delu učencev. Poleg gojenja in oskrbovanja živali je pomemben tudi stik z »realnim« okoljem učenca. Tako je predvsem v pomladansko poletnem času pouk pri predmetu predviden tudi zunaj šolskih prostorov – torej v naravnem okolju. V okviru izbirnega predmeta pa se bo organizirala ekskurzija v Tropsko hišo (Celje), po želji pa tudi v ljubljanski živalski vrt.

RAČUNALNIŠTVO: UREJANJE BESEDIL - UBE

Računalništvo je naravoslovno-tehnični izbirni predmet, pri katerem učenci spoznajo osnovne zakonitosti računalništva ob neposrednem delu z računalnikom, kar jim odpira možnost, da pridobijo tista temeljna znanja računalniške pismenosti, ki so potrebna pri nadaljnem izobraževanju in v vsakdanjem življenju.

Pri izbirnem predmetu Računalništvo – urejanje besedil, ki ga učenci lahko prvič izberejo že v sedmem razredu devetletne osnovne šole, pridobijo tista osnovna znanja, ki so potrebna za razumevanje in temeljno uporabo računalnika. Učenci izdelujejo dokument v urejevalniku besedil.

SODOBNA PRIPRAVA HRANE - SPH

Pri izbirnem predmetu Sodobna priprava hrane se bodo učenci poučili o zdravi prehrani, ki je eden osnovnih pogojev za splošno zdravje človeka.

Učenci bodo znanje o hranilnih snoveh, pridobljeno pri rednem predmetu gospodinjstva, nadgradili v praktičnem smislu (priprava predjedi, juh, glavnih jedi, sladice ...) in spoznali njihov pomen za zdravje in razvoj. Seznanili se bodo tudi s tehnološkimi

postopki priprave jedi z vidika ohranjanja hranilne vrednosti ter se naučili ločiti dobre prehranjevalne navade od slabih.

Cilj tega predmeta je tudi naučiti otroke živeti zdravo, saj so v sodobnem življenju vse pogostejše bolezni civilizacije, kot posledice nezdravega načina življenja, predvsem nezdrave prehrane. Predmet bomo zaključili z obiskom zanimive restavracije, s katero si bomo naše druženje in kuharske veščine še popestrili.

Vsebina izbirnega predmeta Sodobna priprava hrane je tudi dobra podlaga vsem, ki nameravajo nadaljevati šolanje na agroživilskih, gastronomsko-turističnih in zdravstvenih šolah.

ŠPORT ZA SPROSTITEV - ŠSP

Šport za sprostitev je enoletni izbirni predmet, pri katerem se učenci seznanijo s fitnesom, kegljanjem, kolesarjenjem, pohodništvom, badmintonom, namiznim tenisom in orientacijo. Poleg tega pa bo velik poudarek še na športnih igrah z žogo (odbojki in košarki).

Vsebine predmeta pripomorejo k boljšemu razumevanju pomena telesne in duševne sprostitve, kompenzirajo negativne učinke sodobnega življenja ter omogočajo pridobivanje znanj, ki učencem pomagajo, da si v prostem času lažje izberejo sebi primerne športne vsebine.

Predmet se bo odvijal enkrat tedensko; fitnes, kegljanje, kolesarjenje in pohodništvo pa bo potekalo v strnjeni obliki popoldan. Pri tem izbirnem predmetu bo potrebno poravnati stroške kegljanja in fitnesa (prevoz, vstopnica) ter si priskrbeti ustrezno kolo za kolesarjenje.

VZGOJA ZA MEDIJE – TISK – TISK

Predmet Tisk je zasnovan tako, da so poudarjene medijske teme tiska. Učenci spoznajo tudi skupne značilnosti množičnih medijev, razlike med različnimi načini in oblikami sporočanja: novinarska, umetniška, publicistična besedila, dokument, fotografija, video, film, glasba, internet in znajo razlikovati oglaševanje ter propagando od novinarskega sporočanja. Učenci razumejo, da mediji sveta ne zrcalijo, ampak ga konstruirajo in ustvarjajo. Na koncu prvega leta učenci izdajo svoj časopis.

VZGOJA ZA MEDIJE – RADIO - RAD

Učenci bodo spoznali nastanek in značilnosti radia, vrste medijskega občinstva ter se naučili kritično opredeljevati do le-tega; v sodelovanju z lokalno radijsko postajo bodo oblikovali svojo radijsko oddajo. Spoznali bodo tudi učinke množičnih medijev, še posebej interneta, in njegov vpliv na radio.

VZGOJA ZA MEDIJE – TELEVIZIJA - TEV

Učenci bodo spoznali nastanek in značilnosti televizije ter se naučili kritično opredeljevati do le-te; v sodelovanju z lokalno televizijsko postajo bodo oblikovali svojo televizijsko oddajo. Spoznali bodo tudi učinke množičnih medijev, še posebej interneta, in njegov vpliv na televizijo.

ŠOLSKO NOVINARSTVO – ŠNO

Učenci bodo spoznavali najbolj pogoste stalne oblike novinarskega sporočanja, slovstveno folkloro in se usposabljali za njeno zbiranje in raziskovanje. Naučili se bodo izražanja v praktično sporazumevalnem, strokovnem in publicističnem jeziku ter kritično presojati in vrednotiti izdelke medijev. Ustvarili bodo šolski časopis in pripravili radijske oddaje.

LITERARNI KLUB – LIK

Je enoletni izbirni predmet in nadgrajuje predmet slovenščina. Predmet literarni klub zajema dve področji: branje in ustvarjanje leposlovnih besedil.

Bralni klub

Učitelj otrokom priporoča primerna besedila, sprejema pa tudi njihove pobude za lastno branje.

Leposlovno pisanje

Dopolnilo šolskemu branju književnosti in bralnemu klubu je poustvarjalno in ustvarjalno pisanje učencev, ki jim povečuje občutljivost za literarno besedilo.

Temeljni cilji Literarnega kluba:

- razvijajo pozitiven odnos do književnosti;
- ob branju si oblikujejo osebno identiteto;
- s poznavanjem drugih kultur si širijo svoje obzorje;

- razmišljajoče sprejemajo umetnostna besedila in jih vrednotijo;
- svojih presojah in doživljanju prebranega govorijo in pišejo;
- razlikujejo umetniško in trivialno književnost;
- pišejo strokovna in publicistična besedila o književnosti (literarna mapa);
- pripovedujejo svoje stvaritve domišljjskih svetov.

Ocene bodo učenci dobili iz poustvarjalnega in ustvarjalnega pisanja. Ustvarjali bodo doživljajska in domišljjska besedila, ki vključujejo prvine umetnostnega jezika (basen, pripovedko, črtico, pismo, dnevnik, strip, pesem ...).